

RADY DLA NAUCZYCIELI:

- o pamiętaj, że dysleksją jest upośledzeniem umiejętności uczenia się
- o poświęcaj czas uczniom cierpiącym na dysleksję i podejmuj wysiłki, by im pomóc
- o stawiaj im realistyczne wymagania
- o chwal za najmniejszy postęp, a już na pewno za wszelkie starania
- o unikaj nieprzemyślanych pochwał
- o unikaj poniżających uwag
- o zaczynaj od zadań łatwych stopniowo przechodząc do coraz trudniejszych
- o zapoznając dzieci z właściwą wymową i pisownią słów, zatrudniaj ich wzrok, słuch i dotyk

RADY DLA DYSLEKTYKÓW:

- zaplanuj dłuższe czytanie, gdy czujesz się rześki
- pamiętaj, że więcej pożytku przynosi codzienne poświęcanie na naukę mniejszej ilości czasu, niż nieregularne zdobywanie się na ogromny wysiłek w jeden dzień
- bądź wytrwały w swoich poczynaniach
- jeśli masz możliwość korzystaj z komputera z edytorem tekstu i programem umożliwiającym sprawdzanie pisowni pisanych słów
- nie kryj się ze swym problemem, twój cudowny mózg potrafi nadrobić takie braki
- twoje specyficzne ograniczenia nie powinny cię powstrzymywać od nauki
- staraj się uparcie, wytrwale opanować czytanie, pisanie i ortografię, a dzięki temu zapewne pokonasz frustrację powodowaną dysleksją.
-

Na zakończenie przypomnijmy, iż dyslektycy: A.Edison, A.Einstein, W.Churchil, J.Ch.Andersen, K.Gustaw są najlepszym przykładem na to, że dysleksja nie jest problemem nie do przezwyciężenia. Można z nią żyć, a nawet zdobyć sławę.

„Mów dziecku, że jest dobre, że może, że potrafi... ” (J.Korczak)

DYSLEKSJA...

MATERIAŁ DLA UCZNIÓW, RODZICÓW I NAUCZYCIELI

Dysleksja występuje u 10-15% populacji dziecięcej. Jej najcięższa postać polegająca na opóźnieniu w czytaniu o 2 lata i więcej w stosunku do wieku, inteligencji i wykształcenia jest oceniana na 4%.

Objawy „ryzyka dysleksji” zależą od wieku dziecka

Wiek niemowlęcy i poniemowlęcy

- opóźniony rozwój ruchowy (słabo lub w ogóle nie raczkują, późno zaczynają chodzić, trudności z utrzymaniem równowagi, obniżone napięcie mięśniowe)
- mała sprawność ruchowa (mało zręczne, nieporadne w samoobsłudze)
- opóźniony rozwój mowy (później wypowiadają pierwsze słowa, problemy z budowaniem zdań)
- dłuższe utrzymywanie się pierwotnych odruchów wrodzonych

Wiek przedszkolny 3-5 lat

- opóźniony rozwój ruchowy
- mała sprawność ruchowa całego ciała, a szczególnie rąk (słabo biega, trudności w utrzymaniu równowagi, zapinaniu guzików, nawlekaniu koralików, trzymaniu kredki)
- słaba koordynacja wzrokowo-ruchowa, opóźniony rozwój mowy
- zaburzenia postrzegania wzrokowego i pamięci wzrokowej

Wiek 6-7 lat (klasa O)

- trudności z wymową, wadliwa wymowa (przekręcanie, przestawianie, notoryczne błędy gramatyczne)
- trudności w zapamiętywaniu wierszyków i piosenek
- trudności w odróżnianiu podobnych głosek, wydzielaniu i łączeniu sylab
- trudności w wyróżnianiu elementów z całości, w orientacji w czasie (pory roku, dnia, godziny)
- trudności w rysowaniu i odtwarzaniu figur oraz wzorów
- trudności w nauce czytania
- brak lateralizacji (oburęczność, mylenie prawej i lewej ręki)
- mała sprawność manualna (wiązanie sznurowadeł, trzymanie nożyczek)
- opóźnienie orientacji w schemacie ciała

Wiek wczesnoszkolny I-III klasa

- utrzymywanie się i pogłębianie powyższych trudności

- mała sprawność ruchowa (nie potrafi jeździć na dwukołowym rowerze, łyżwach, nartach, problemy z samoobsługą)
- utrzymująca się oburęczność
- zaburzenia koordynacji czynności ręki i oka
- trudności w zapamiętywaniu nazw, dat, liczb, tabliczki mnożenia
- mylenie liter
- opuszczanie, przestawianie, dodawanie liter i sylab
- trudności z pisownią
- brzydkie pismo i rysunek

Wiek starszy szkolny (powyżej klasy IV)

- stopniowe zmniejszanie się lub ustępowanie trudności w czytaniu
- ograniczanie się trudności w pisaniu często tylko do dużej ilości błędów ortograficznych i brzydkiego pisma
- uogólnianie się trudności szkolnych na inne przedmioty nauczania
- trudności w nauce języków obcych

Dysleksja prowadząc do trudności szkolnych często jest podłożem zaburzeń nerwicowych o typie nerwicy szkolnej. Dzieci z objawami dysleksji powinny już od klasy pierwszej zostać objęte opieką, aby zapobiec wystąpieniu trudności szkolnych lub by je zminimalizować. Rozwój dzieci dyslektycznych nieobjętych pomocą specjalistyczną jest zwykle gorszy od grupy rówieśników.

Z roku na rok kłopoty w szkole mogą się pogłębiać, nauka stanie się uciążliwa i do trudności w czytaniu czy pisaniu mogą dojść zaburzenia emocjonalne.

Dziecko po uzyskaniu opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej musi być poddane terapii!

Terapia najczęściej rozpoczyna się ją od usprawniania zaburzonych funkcji (wzroku, słuchu i ruchu) i rozwijania tych, które działają bez zakłóceń, aby w ten sposób osiągnąć pożądane efekty. Ważne jest zaangażowanie dziecka, motywacja do pracy oraz ilość czasu przeznaczonego na zajęcia w domu.

Podczas zajęć usprawnianie analizatorów następuje poprzez: **ćwiczenia ruchowe, elementy psychoterapii** m.in. relaksację, ćwiczenia ortograficzne.

Wykonywane ćwiczenia pomagają likwidować skutki zaburzeń czytania i pisania, a jednocześnie wspomagają pracę mózgu („gimnastyka umysłu”).

Poprzez **łączenie nauki z zabawą** (gry, łamigłówki, rebusy, układanki) sprawiają dużo radości uczniom. Proponowane w formie zabawy różnorodne ćwiczenia stymulujące psychofizyczny rozwój dziecka według terapii Metody Dobrego Startu służą przygotowaniu dziecka do czytania i pisania.

Nieodłącznym elementem terapii jest **współpraca z rodzicami**. Podczas spotkań omawiane są postępy, jakie poczyniło dziecko, przekazuje się ćwiczenia do

wykonania w domu, udziela instruktażu w zakresie treści, które interesują rodziców, uczula, że dysleksja nie jest problemem wstydliwym, że im wcześniej wykryta, tym lepsze skutki daje jej leczenie, że to nie tylko ćwiczenie ortografii, ale stymulacja całego procesu rozwoju intelektualno-emocjonalnego.

Zajęcia nie mogą mieć nużącego charakteru.

Stosowanie metody **dramy** w celu wykorzystania wszystkich zmysłów do lepszego przyswojenia wiedzy, wprowadzanie technik efektywnego zapamiętywania spotyka się niemal zawsze z uznaniem dziecka.

Proponowane ćwiczenia powinno dziecko wykonywać również w domu, choćby przez 10 minut dziennie. Zwiększa to skuteczność terapii i skraca jej czas. Regularna praca przynosi efekty - choćby w postaci „lepszej” oceny opisowej na półroczu czy na świadectwie.

Im wcześniej podjęta terapia i większe zainteresowanie ze strony rodziców tym efekty są wyraźniejsze.

WSKAZÓWKI DLA RODZICÓW, NAUCZYCIELI I DZIECI, zmagających się z dysleksją:

RADY DLA RODZICÓW:

- ✓ nie obwiniajcie siebie za problemy swych pociech
- ✓ jeżeli tak się czujecie, niech w rozpędzeniu czarnych myśli pomoże wam stwierdzenie, iż wszyscy jesteśmy niedoskonalimi i różnimy się od siebie
- ✓ pamiętajcie, że wasze dziecko potrzebuje wsparcia jak dziecko z daltonizmem - musi nauczyć się żyć ze swą ułomnością, a wam jako rodzicom przypada kluczowa rola wychowawcza
- ✓ choć nie ma jeszcze sposobu na zapobieganie ani całkowite wyleczenie dysleksji, można łagodzić jej następstwa
- ✓ nie traktujcie swego dziecka jako chorego, niezdolnego, złego lub leniwego
- ✓ nie łudźcie się, że dziecko „samo z tego wyrośnie”, „weźmie się w garść” lub że „ktoś je z tego wyleczy”
- ✓ nie spodziewajcie się, że kłopoty dziecka pozbawionego specjalistycznej pomocy ograniczą się do czytania, pisania i skończą się w młodszych klasach szkoły podstawowej
- ✓ ustalcie dokładnie, z czym dziecko ma kłopoty, by wiedzieć jakie są jego ograniczenia i czego można od niego oczekiwać
- ✓ wymagajcie od dziecka, żeby robiło tyle, ile potrafi, ale nie więcej
- ✓ wyrozumiałość, zachęty, odpowiednie metody postępowania mogą osłabić skutki dysleksji i jednocześnie złagodzić napięcie odczuwane przez dziecko.